

in de geschiedenis van dit huwelijk handelend voorkomen, deze alleen zullen door ons geraadpleegd worden, en de onbevleete waarheid van het feit mededeelen. Deze historiesche bescheiden zijn voor een groot gedeelte bewaard gebleven, 't zij in eigenhandig schrift, of in oude afschriften, en werden door ervaren verzamelaars, met toestemming van den vorst, aan wiens rijk de archieven in eigendom toebehoorden, vaak zelfs op zijn last in druk gegeven. Zij bezitten dus voor ons het hoogste gezag, zij alleen zijn in staat ons de waarachtige geschiedenis van het huwelijk des Zwijgers met ANNA van Saxon te leveren, in hen spreken en handelen de personen zelve, die in deze zaak betrokken zijn; zij dus zullen uitspraak doen, aan welke zijde de geregte waarheid woont. Den eersten toegang tot die oorspronkelijke bronnen zijn wij verplicht aan den heer G. GROEN VAN PRINSTERER, die, gedreven door liefde voor de waarheid der geschiedenis van ons vaderland, niet zelden met gevaar van zijne voorliefde voor eenige mannen der zestiende eeuw te zien veroordeeld, in negen deelen heeft openbaar gemaakt:

*Archives ou Correspondance inédite de la Maison d'Orange-Nassau. Leide, s. et J. LUCHTMANS; 1835—1847.*

Andere bescheiden zijn ons medegedeeld door M. GACHARD, Archivarius van Belgie, in zijn

*Correspondance de GUILLAUME le Taciturne, Prince d'Orange, publiée pour la première fois. Bruxelles. A. VANDALE; 1847—1850.*

*Correspondance de PHILIPPE II sur les affaires des Pays-Bas; publiée d'après les originaux conservés dans les Archives Royales de Simancas. Bruxelles, C. MUQUARDT; 1848—1851.*

Eindelijk hebben wij geraadpleegd de door den Baron DE REIFFENBERG uitgegeven *Correspondance de MARGUERITE d'Autriche, Duchesse de Parme, avec PHILIPPE II. Bruxelles, DELEVINGNE et CALLEWAERT; 1842.*